

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VERSTERKEN OMGEVINGSKWALITEIT EN VITALITEIT VAN HET PLATTELAND DOOR INVESTERINGEN

Wegwijzer voor het indienen van een
subsidiedossier

INHOUD

1. INLEIDING

Vlaanderen heeft voor de programmeringsperiode 2014 - 2020 een nieuw Programma voor Plattelandsontwikkeling(PDPO III) opgesteld in toepassing van de verordening (EU) nr. 1305/2013. Dat programma is goedgekeurd door de Europese commissie op 13 februari 2015 en een wijziging werd goedgekeurd op 4 december 2015.

Door de wijziging zijn er twee maatregelen goedgekeurd:

- ‘versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen’, hierna **“OKW-inv.”** genoemd
- ‘versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking’, hierna **“OKW-sw.”** genoemd.

De beide maatregelen helpen mee bij het opstarten van waardevolle plattelandprojecten door inhoudelijke en financiële ondersteuning te bieden.

De VLM is beheersdienst van deze maatregel. De projecten moeten passen in het Europese en Vlaamse kader (PDPO III) en de provinciale plattelandsprogramma's. De toegekende subsidies bestaan uit Europese, Vlaamse en provinciale subsidie.

Dit reglement is **ENKEL** van toepassing op de maatregel “OKW-inv.”. Voor de maatregel OKW-sw. bestaat een **apart** reglement.

De maatregel **OKW-inv.** is voornamelijk gericht op **investerings- en infrastructuurprojecten**. Projecten die **verschillende thema's of deeltrema's** van de maatregel **behandelen**, krijgen de **voorkeur**. **Reguliere werking** komt **niet in aanmerking** voor subsidiëring.

2. VOORWAARDEN WAARAAN EEN PROJECT MOET VOLDOEN

Elk project moet voldoen aan een aantal algemene voorwaarden. Daarnaast moet elk project aansluiten bij de maatregel ‘versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen’

Die maatregel bevat vijf thema's met subthema's. Ingediende projecten moeten onder één van die (sub)thema's passen.

De mogelijke thema's zijn:

- beleving op het platteland kansen geven met respect voor de **streekidentiteit**;
- **de open ruimte** vrijwaren en ontwikkelen;
- aandacht voor **kwetsbare groepen** op het platteland;
- leefbare **dorpen**;
- naar een multifunctioneel **wegennet** op het platteland.

Het provinciaal plattelandsprogramma kan bepaalde accenten leggen en kan zelfs opteren om subthema's of volledige thema's (wegennet bij ons) uit één van de thema's binnen de maatregel niet uit te voeren in een bepaalde provincie. **Het inhoudelijk thema moet ook gekoppeld worden aan de soorten kosten** die subsidiabel zijn. Niet alle projecten die inhoudelijk voldoen

Een project moet dan ook in overeenstemming zijn met de PDPO-maatregel én met het respectievelijke provinciaal plattelandsprogramma.

2.1 ALGEMENE VOORWAARDEN

- Ingediende projecten moeten passen binnen het provinciale Navigatieplan Platteland 2014 - 2019 en conform ander provinciaal beleid zijn;
- Sectoroverschrijdende projecten en projecten die invulling geven aan het, door de Provincie gevoerde, geïntegreerde gebiedsgerichte plattelandsbeleid krijgen voorrang;
- Het ingediende project heeft een link met platteland;
- Europa heeft binnen PDPO III volgende horizontale doelstellingen opgesteld: **werkgelegenheid, klimaat en armoede**. Bij de uitwerking van een project is het belangrijk extra aandacht aan die doelstellingen te besteden. Ook bij de beoordeling van het project worden die doelstellingen meegenomen;
- Europa hecht veel belang aan **investerings- en infrastructuurprojecten**; bij deze projecten komen enkel de **investeringskosten** en de **rechtstreeks gelinkte externe prestaties** in aanmerking voor subsidie. Van investeringswerken die in eigen beheer worden uitgevoerd, komt enkel het materiaal van de investering in aanmerking voor subsidie, niet de loonkost voor de uitvoering met eigen personeel;
- Immateriële investeringen zoals de verwerving of ontwikkeling van computersoftware is subsidiabel als investeringskost;
- **Personeelskosten, overheadkosten en werkingskosten** komen enkel in aanmerking bij **dienstverleningsprojecten**, meer info zie 3.4.8 en 3.5.2;
- Investerings bij privépersonen of vormen van steun aan privépersonen kunnen enkel gesubsidieerd worden indien ze een openbaar nut hebben.
- Studies zonder concrete projectrealisaties komen niet in aanmerking.
- De opmaak van functietoekenningssystemen voor landelijke wegen en de gebiedsgerichte oefening met betrekking tot economische activiteiten in leegstaande gebouwen op het platteland worden niet als studies beschouwd. Er is dus geen concrete projectrealisatie nodig voor deze projecten.
- Alleen officiële rechtspersonen kunnen financieel begunstigen zijn. Natuurlijke personen en feitelijke verenigingen kunnen dus geen project indienen, noch subsidies ontvangen. Bepaalde rechtspersonen komen ook niet in aanmerking (zie 3.2)
- Projecten die meerdere thema's of deelthema's van deze maatregel behandelen krijgen de voorkeur.
- Projecten komen enkel in aanmerking voor zover ze niet subsidiabel zijn vanuit andere maatregelen binnen het PDPO III (2014 -2020) en geen andere Europese of Vlaamse subsidie ontvangen (uitgezonderd middelen van het plattelandsfonds);

Andere financieringsmogelijkheden moeten prioritair worden aangesproken voor het project ingediend word bij 'OKW inv'.

2.2 VERBAND TUSSEN INHOUD EN PROJECT

In het provinciaal plattelandsprogramma van de provincie, waarin het project uitgevoerd zal worden, staan de inhoudelijke thema's voor projecten grondig beschreven. Deze staan hieronder uitgewerkt.

Binnen de maatregel zijn er 5 deelthema's waarbinnen projecten ingediend kunnen worden met betrekking tot:

1. Beleving op het platteland kansen geven met respect voor de streekidentiteit

- Bevorderen toeristische activiteiten
 - Beschrijving van mogelijke projecten
 - Investeringsprojecten in toeristisch- recreatieve infrastructuur: beperkt tot missing-links in bestaande infrastructuur, aanbrengen van ondersteunende voorzieningen en projecten die de belevingswaarde van netwerken verhogen;
 - Investeringsprojecten inzake kwalitatief onthaal in een streek met aandacht voor het educatieve aspect (met inbegrip van landbouwthematiek) rond het verhaal van een streek;
 - Investeringsprojecten in educatieve producten waaronder tentoonstellingen, bezoekerscentra, eigentijdse productontwikkeling met inbegrip van landbouwthematiek;
 - ...
- Instandhouding en opwaardering van het landelijk erfgoed met nadruk op typische plattelandselementen of agrarisch erfgoed
 - Beschrijving van mogelijke projecten
 - Investeringsprojecten inzake cultuurhistorisch erfgoed, immaterieel erfgoed, landschapsherstel, natuurlijk erfgoed, restauratie van typisch beeldbepalende erfgoedelementen voor het platteland, ...;
 - Investeringsprojecten ter versterking van de cultuur-historische streekidentiteit waarbij erfgoed geplaatst wordt in een hedendaagse context;
 - Investeringsprojecten inzake beheer van agrarisch erfgoed;
 - Behoud en herstel van niet-beschermd beeldbepalend erfgoed en kleinschalige erfgoedinfrastructuren passend binnen een gebiedsgerichte erfgoedvisie en afwegingskader en buiten de dorpskern;
 -
 - Projectvoorwaarden
 - Deze projecten dienen aanvullend te zijn t.o.v. bestaande subsidielijnen zoals van Agentschap Onroerend Erfgoed etc.
- Duurzame energie en klimaatadaptatie
 - Beschrijving van mogelijke projecten
 - Investeringsprojecten rond mitigatie, het verminderen van het energieverbruik in openbare werken bv. door aangepaste openbare verlichting te plaatsen...;
 - Investeringsprojecten rond klimaatadaptatie bv. seizoensberging van water (met het oog op duurzamer waterverbruik over de seizoenen heen), projecten om de waterretentie te verhogen, gecontroleerde overstromingsgebieden, plaatsen van stuwtjes;
 - Investeringsprojecten rond lokale energievoorzieningen voor het voorzien in eigen energiebehoefte, het lokaal en regionaal valoriseren van biomassastromen uit landschapsbeheer, kleinschalige projecten rond duurzame vormen van energie, warmtenetwerken...;
 - ...
 - Projectvoorwaarden:

- Betreffende waterbergingsprojecten (gecontroleerde overstromingsgebieden van de overheid of private waterbufferbekkens) zijn enkel de onderdelen m.b.t. het multifunctioneel maken ervan (bv. gepaste natuurtechnische aanleg en/of landschappelijke inkleding, recreatieve ontsluiting...) subsidiabel;
- Deze projecten dienen aanvullend te zijn t.o.v. bestaande subsidielijnen m.b.t. duurzame energieproductie etc.

2. De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen

- Gebiedsgerichte oefening met betrekking tot economische activiteiten in voormalige agrarische gebouwen:
 - Beschrijving van mogelijke investeringsprojecten
 - Landschapsinpassing van een site na sloop op basis van de gebiedsgerichte oefening;
 - ...
 - Projectvoorwaarden:
 - Projecten dienen zich steeds in te schrijven in het bestaand regelgevend kader of door de overheid in een proefproject uitgewerkt kader;
 - De projecten dragen steeds bij aan een landschappelijke opwaardering van de betrokken sites.

3. Aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland

- Investeringsprojecten rond armoede in de landbouw- en plattelandsgemeenschap;

4. Leefbare dorpen

- Initiatieven die kaderen in lokale voedselstrategieën:
 - Beschrijving van mogelijke projecten:
 - Investerings in de sfeer van volkstuinen, ecologische moestuincomplexen, pluktuinen, CSA Community Supported Agriculture (landbouw gedragen door een gemeenschap) waarbij de nodige aandacht wordt besteed aan het gemeenschapsvormend aspect ervan bv. het koppelen van een volkstuin aan een speeltuin of educatief luik, aandacht voor mensen met een beperking,....
 - Investerings m.b.t logistieke knelpunten inzake lokale voedselstrategieën. Kleine investeringen bieden hiertoe vaak een oplossing: inrichting en ter beschikking stellen van locaties die fungeren als afhaalpunt, organiseren van (overdekte) markten, multifunctionele food-hub, ...;
 -
 - Projectvoorwaarden
 - Projecten m.b.t. bestaande initiatieven zoals bv. Voedselteams dienen een plattelandsspecifieke en innovatieve meerwaarde in zich te dragen.
- Het bouwen en renoveren van multifunctionele gebouwen:
 - Beschrijving van mogelijke Investeringsprojecten:
 - Ontmoetingshuizen waar rekening wordt gehouden met het multifunctioneel gebruik;
 - Bouwen/renoveren van ruimten waar kinderopvang mogelijk is en waar rekening wordt gehouden met het multifunctioneel karakter zodat de gebouwen ook kunnen gebruikt worden voor speelpleinwerking, voor – en naschoolse opvang,...

- o Projectvoorwaarden:
 - M.b.t. ontmoetingshuizen en multifunctionele kinderopvang:
 - Projecten komen tot stand na het doorlopen van een doordacht voortraject omvattende onder meer
 - o Ruimte bewonersbetrokkenheid, aandacht voor diverse doelgroepen: jeugd, jonge gezinnen, senioren....
 - o Het opmaken van een projectdefinitie;
 - o Het aanstellen van een goede ontwerper waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van het bestaand aanbod zoals Oproep WinVorm of Open Oproep;
 - o Het inwinnen van het advies van de kwaliteitskamer.
 - Per gemeente wordt slechts 1 project betoelaagd binnen deze maatregel over de volledige programmeringsperiode. Op kernniveau is de combinatie met steun uit de maatregel Platteland Plus (zie verder) uitgesloten;
 - Het project wordt gekaderd binnen een plan van aanpak (bestaande uit minstens een inventarisatie van, in aanmerking komend, patrimonium) op gemeenteniveau of regioniveau;
 - Het herbestemmen van parochiekerken en/of hergebruik van ander beeldbepalend patrimonium is hierbij prioritair;
 - Er wordt gezocht actieve steun en/of inbreng te verkrijgen van gebruikers en bewoners bij het tot stand komen en uitwerken van het project;
 - De uitbating en het beheer moeten duidelijk zijn uitgewerkt;
 - Investeringsprojecten gelinkt aan kinderopvang moeten voldoen aan de vigerende erkenningsvoorwaarden.

- Plattelandswegen inrichten rekening houdende met functietoekenning;
 - Beschrijving van mogelijke projecten:
 - Het opstellen van functietoekenningssystemen;
 - Het uitvoeren van kleinschalige investeringsprojecten op landelijke wegen ter uitvoering van een functietoekenningssysteem.
 - ...
 - Projectvoorwaarden:
 - De uitvoering van kleinschalige investeringsprojecten kunnen pas nadat een functietoekenningssysteem is opgesteld. Loutere heraanleg van plattelandswegen wordt niet bedoeld;
 - Richtinggevend hierbij is het voorbeeldenboek 'Aanpak Sluipverkeer' zoals opgeleverd door het IPO.
- Trage wegen:
 - Beschrijving van mogelijke projecten:
 - Begeleiden en ondersteunen van gemeenten m.b.t. het trage wegenbeleid en het uitbouwen van ondersteunende tools hiervoor;
 - Gebiedsgerichte visievormingsprojecten m.b.t. trage wegen gekoppeld aan investeringsprojecten;
 - Uitvoering van kleinschalige investeringsprojecten, natuur-technische en/of lichtere vormen van inrichten op trage wegen passend binnen een trage wegenplan of ingebed in gebiedsinrichtingsprogramma's;
 - ...
 - Projectvoorwaarden:
 - Projecten laten zich inschrijven in de provinciale Methodiek Trage Wegen (2006) en de provinciale afsprakennota trage wegen van 2013;
 - Visievormingsprojecten hebben steeds een gebiedsgericht uitvoeringsplan.

3. UITVOERINGSREGELS PROJECTEN OKW INV 2016- 2020

3.1 VOOR WIE?

De volgende instanties komen in aanmerking als promotor of copromotor:

- gemeentebesturen of hun verzelfstandigde agentschappen;
- OCMW 's of hun verzelfstandigde agentschappen;
- provinciebesturen of hun verzelfstandigde agentschappen;
- verenigingen zonder winstoogmerk;
- intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid;
- stichtingen;
- publieke rechtspersonen, met uitzondering van de publiekrechtelijke rechtspersonen die vallen onder 3.2.

Alleen de promotor en de copromotoren kunnen subsidiabele kosten inbrengen.

Maximaal 5% van de goedgekeurde middelen per provincie gedurende de volledige programmaperiode 2014-2020 voor beide maatregelen van omgevingskwaliteit is voorzien voor de betrokken provincie als promotor of copromotor. Als de provinciale overheid in een project met copromotoren werkt, is de financiële verdeling tussen promotor en copromotor duidelijk zodat het percentage berekend kan worden.

3.2 WIE KOMT NIET IN AANMERKING?

De volgende instanties komen **niet** in aanmerking om als promotor of copromotor op te treden:

- de Vlaamse Gemeenschap of haar verzelfstandigde agentschappen;
- het Vlaamse gewest of de verzelfstandigde agentschappen van het Vlaamse Gewest;
- natuurlijke personen;
- vennootschappen en verenigingen met winstoogmerk;
- feitelijke verenigingen.

3.3 PROMOTOR - COPROMOTOR - PARTNER?

- De **promotor is verantwoordelijk** voor de **inhoudelijke en financiële opvolging** van het volledige ingediende project. Hij is bovendien het officiële aanspreekpunt. Dat impliceert dat alleen de promotor betalingsaanvragen bij de beheersdienst (VLM) en de provincie kan indienen. De PDPO-subsidie wordt alleen op zijn rekeningnummer gestort. De promotor is verantwoordelijk voor (eventuele) doorstortingen naar de copromotor.
- Naast de promotor kan een copromotor bij de uitvoering van het project betrokken zijn. Beiden voeren het project samen uit. Projectuitgaven (= kosten) van de copromotor komen in aanmerking voor subsidiëring. De **copromotor ontvangt** zijn **subsidie via de promotor**. De copromotor kan de gemaakte kosten niet factureren aan de promotor. Hij kan alleen de gemaakte kosten rechtstreeks inbrengen in de betalingsaanvragen via de promotor. De copromotor sluit altijd een samenwerkingsovereenkomst met de promotor waarin wordt opgenomen wie wat uitvoert, de financiële verdeling en de vermelding dat de promotor de ontvangen subsidie voor de ingediende kosten van de copromotor integraal doorstort naar de copromotor. Een copromotor moet aan dezelfde voorwaarden voldoen als een promotor.
- Een **partner** werkt mee aan het project, maar dient **geen kosten in** en **ontvangt ook geen subsidie**.

3.4 WELKE PROJECTEN EN KOSTEN ZIJN SUBSIDIABEL?

3.4.1 Algemeen

De promotor en de copromotoren nemen op alle facturen een passende boekhoudkundige code op of houden een afzonderlijk boekhoudsysteem bij over het project.

3.4.2 Welke projecten zijn subsidiabel?

In het provinciaal plattelandsprogramma werden de beleidskeuze met de thema's en eventuele deelthema's toegelicht. Enkel projecten met thema's of deelthema's uit het provinciaal plattelandsprogramma zijn subsidiabel (zie ook 2.2.)

- Infrastructuur- of investeringsprojecten (projectkost bestaat uit >50% investeringskosten):
 - Met volgende subsidiabele rubrieken:
 - investeringskosten
 - externe prestaties
 - inkomsten (in mindering te brengen)

De investeringen kunnen extern uitbesteed worden en de totale projectkost is subsidiabel. De investeringen kunnen in eigen beheer uitgevoerd worden; dan is enkel de materiaalkost subsidiabel, niet de personeelskost.

- **Dienstverleningsprojecten:** dit zijn projecten waarbij de investeringskosten lager zijn dan 50%. **Dienstverleningsprojecten kunnen enkel in aanmerking komen voor de gebiedsgerichte oefening, de functietoekenningsplannen en de visieontwikkeling voor trage wegen.**

Met volgende subsidiabele rubrieken:

- investeringskosten
- werkingskosten
- personeelskosten
- overheadkosten
- externe prestaties
- inkomsten (in mindering te brengen)

Studies mogen in eigen beheer uitgevoerd of extern uitbesteed worden. Studies zonder realisatie in het project komen niet in aanmerking voor subsidie, uitgezonderd de gebiedsgerichte oefening met betrekking tot economische activiteiten in leegstaande gebouwen op het platteland en de opmaak van functietoekenningssystemen.

Reguliere werking is niet subsidiabel.

3.4.3 Waar kan het project plaats vinden?

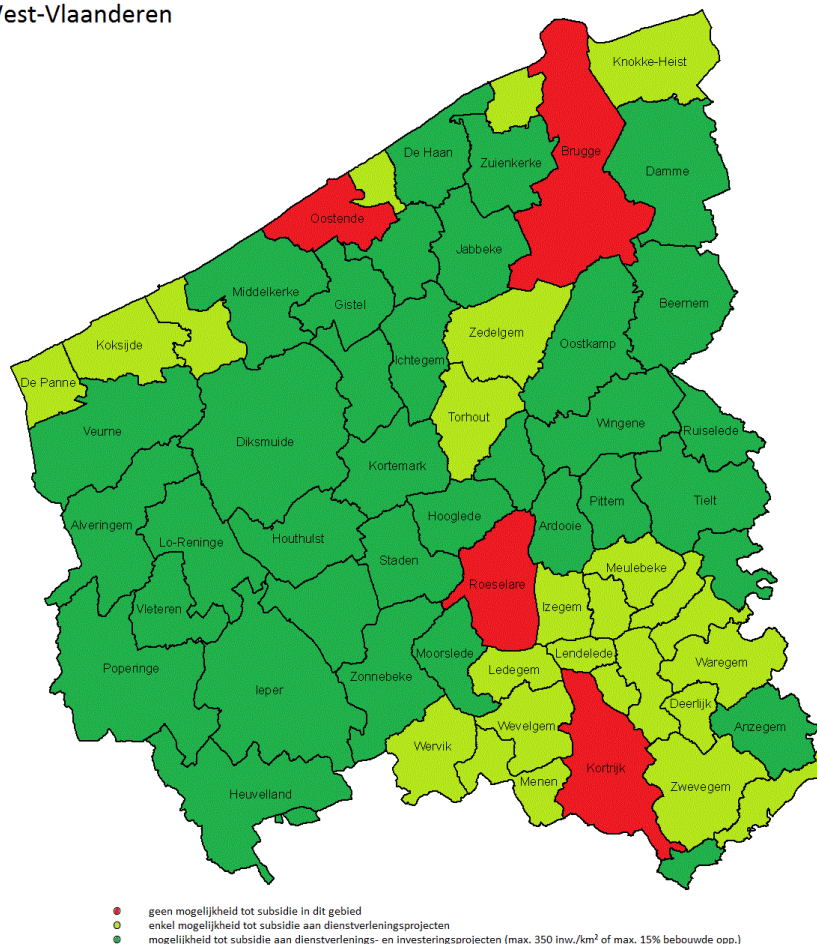
Investerings- en dienstverleningsprojecten worden uitgevoerd in de plattellandsgebieden, tenzij de locatie van uitvoering over verschillende aangrenzende gemeenten loopt, dan moet er min. Één aangrenzende gemeente in het plattellandsgebied liggen en liggen de andere gemeenten in het plattellandsgebied met verstedelijkingsdruk.

Het plattelandsgebied bestaat uit de donkergroene gemeenten. Het plattelandsgebied met verstedelijkingsdruk zijn de lichtgroene gemeenten op de kaart.

Provinciedekkende projecten zijn niet mogelijk.

Rode gemeenten: daar kunnen geen projecten uitgevoerd worden.

PDPO III West-Vlaanderen

BELANGRIJKE BEPALINGEN IVM DE LEADERGEBIEDEN

In haar ontwikkelingsstrategie heeft de plaatselijke groep leadergebied Westhoek de maatregel Omgevingskwaliteit beperkt tot op volgende onderdelen:

1. Het bouwen en renoveren van multifunctionele gebouwen (ontmoetingshuizen en buitenschoolse kinderopvang): maximaal 30% steun en een maximaal steunbedrag van 150.000€.
2. Naar een functioneel wegennet op het platteland: maximaal 50% steun;
3. Investerings in zaken cultureel-historisch erfgoed: maximaal 50% steun.

De leadergroep Midden-West-Vlaanderen heeft dan weer de toepassing van de maatregel Omgevingskwaliteit beperkt tot volgende onderdelen:

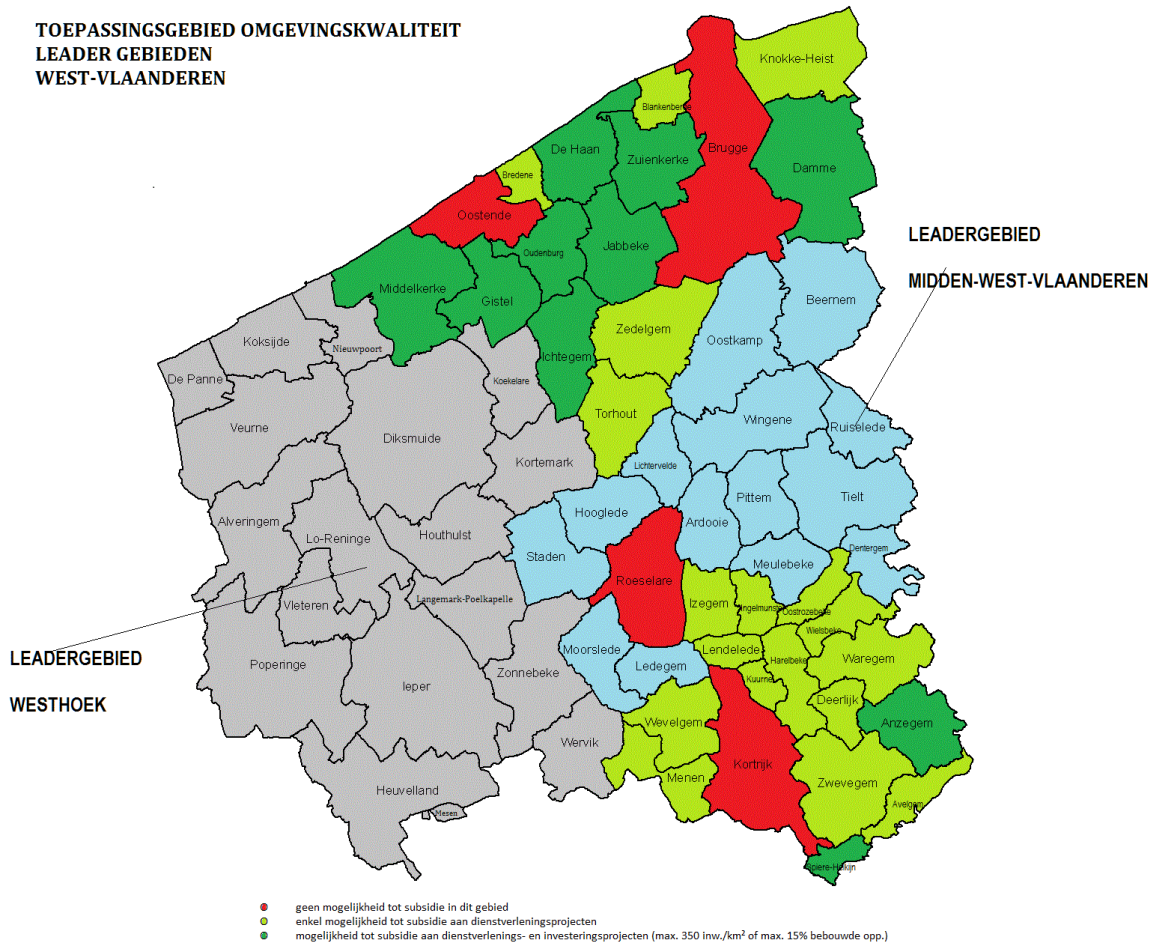
1. Trage wegen;

2. Investeringsprojecten inzake biodiversiteit;
3. Investeringsprojecten inzake water en bodembeheer.

Daarbij gelden nog de volgende regels:

- Investeringsprojecten: 30% en maximaal 50.000€ steun;
- dienstverleningsprojecten: 50% steun en indien wordt samengewerkt tussen publieke actoren en het middenveld stijgt het steunpercentage naar 65%.

Enkel projecten binnen voormelde onderdelen kunnen in de leadergebieden worden ingediend. Meer informatie hieromtrent is steeds te bekomen bij het provinciaal plattelandsloket.

3.4.4 Hoe verhoudt de maatregel Omgevingskwaliteit zich ten opzichte van LEADER maatregelen en andere PDPO III-maatregelen?

In 2015 werden de LEADER-gebieden geselecteerd. Elk LEADER-gebied werkt rond drie thema's. Als een project zowel past binnen een thema van een LEADER-gebied als binnen de maatregel 'omgevingskwaliteit door investeringen' én het project speelt zich volledig af in het LEADER-gebied, dan moet de projectaanvraag ingediend worden bij LEADER.

Uitzonderingen worden geval per geval bekeken. De promotor wordt door het provinciaal plattelandsloket, in samenspraak met VLM en de LEADER-coördinator van het betreffende gebied, geadviseerd over het subsidiekanaal waar het project moet worden ingediend.

Andere niet gebiedsgerichte PDPO III-maatregelen krijgen voorrang op deze maatregel. Als een project steun kan krijgen via een andere niet gebiedsgerichte PDPO-maatregel, wordt het project bij de andere maatregel ingediend.

3.4.5 Kleinschalige infrastructuur

Kleinschalige infrastructuurwerken hebben een maximale projectkost van 1.000.000 euro. Voorbeelden zijn de renovatie van een multifunctioneel ontmoetingshuis tot de restauratie van kleine beeldbepalende plattelandselementen, de inrichting van educatieve centra, het herstel van landelijke wegen, de aanleg van paden voor niet-gemotoriseerd verkeer, het plaatsen van infoborden en zitbanken, de uitvoering van inrichtingswerken...

3.4.6 Definitie van projectkosten

Om de projectkosten te bepalen, wordt het volledige project in beschouwing genomen, ook de delen die niet worden ingediend bij PDPO voor subsidiëring, maar die er wel een eenheid mee vormen. (Bijvoorbeeld als de derde fase van een masterplan van vijf fasen – al dan niet gedeeltelijk – door PDPO wordt uitgevoerd, worden de totale projectkosten van fase 3 beschouwd als projectkosten, als fase 3 een eenheid vormt.)

De kunstmatige opsplitsing van projecten die duidelijk één geheel vormen, om lager dan of gelijk aan 1.000.000 euro te komen, wordt niet toegelaten.

De **projectkosten** die maximaal ingediend mogen worden, bedragen **1.000.000** euro.

3.4.7 Definitie van investeringsprojecten

Investeringsprojecten zijn projecten waarvan de projectkosten in de **rubriek investeringen** gelijk zijn aan **of hoger zijn dan 50% van de totale projectkosten**, en die kleinschalige infrastructuurwerken omvatten.

De volgende kostenrubrieken komen in aanmerking voor de subsidiëring van investeringsprojecten:

- investeringskosten;
- externe prestaties;
- inkomsten (in mindering te brengen).

3.4.8 Definitie van dienstverleningsprojecten

Dienstverleningsprojecten zijn projecten waarvan de **projectkosten** in de rubriek **investeringskosten** lager zijn dan **50%** van de **totale projectkosten**.

De volgende kostenrubrieken komen in aanmerking voor de subsidiëring van dienstverleningsprojecten:

- investeringskosten;
- personeelskosten;
- werkingskosten;
- overheadkosten;
- externe prestaties;
- inkomsten (in mindering te brengen).

3.5 SUBSIDIABILITEIT VAN DE KOSTEN

3.5.1 Investeringskosten

De volgende investeringskosten zijn subsidiabel volgens artikel 45 van verordening (EG) nr. 1305/2013:

- de bouw of verbetering van onroerende goederen, met inbegrip van de inrichting van de onroerende goederen;
- uitgaven voor de aankoop van machines/installaties, met inbegrip van specifieke computerprogrammatuur;
- erelonen van architecten, ingenieurs en adviseurs die rechtstreeks gelinkt zijn aan de investering of de onroerende goederen;
- de uitvoering van landschapswerken;
- aankoop van multimediamaatiaal (Als het multimediamaatiaal een essentieel onderdeel is van het project, wordt het bij investeringskosten ingediend en wordt het niet afgeschreven.);
- verwerven of ontwikkelen van computersoftware;
- de uitvoering van haalbaarheidsstudies en het verkrijgen van octrooien en licenties die rechtstreeks aan de investeringen gekoppeld zijn.

Aandachtspunt: in het geval van leasing/ huurkoop moet er op het einde van de periode altijd een eigendomsoverdracht zijn aan de promotor.

De volgende investeringskosten zijn **niet** subsidiabel:

- de verwerving inclusief leasing van onroerende goederen, bijvoorbeeld grond en gebouwen;
- leasing van materiaal, dat op het einde van de leasingperiode niet overgedragen wordt aan de promotor;
- zuivere studies zonder realisatie, uitgezonderd de gebiedsgerichte oefening met betrekking tot economische activiteiten in leegstaande gebouwen op het platteland en de opmaak van functietoekenningsplannen voor landelijke wegen kunnen uitgevoerd worden zonder er een realisatie aan te koppelen.

3.5.2 Personeelskosten

Personeelskosten komen alleen in aanmerking **bij dienstverleningsprojecten**.

De loonkosten worden via een standaardtabel berekend. De volgende elementen zijn verwerkt in de standaardloontabel: brutoloon, werkgeversbijdrage, vakantiegeld, eindejaarspremie, verzekering arbeidsongevallen en maaltijdcheques.

- loonkosten voor loutere ‘supervisie’ (meestal door de directieleden), loonkosten van de boekhouder of het algemeen secretariaat zolang ze niet rechtstreeks betrokken zijn;
- uitgaven voor extralegale voordelen als groepsverzekeringen, extralegaal pensioen, hospitalisatieverzekering ...;
- beroepskleding, verzekering burgerlijke aansprakelijkheid ...;
- kosten voor aanwerving;
- ontslagvergoeding, opzegvergoeding.

Om de loonkosten na goedkeuring van het project te declareren, wordt er gebruik gemaakt van een loontabel. (zie volgende pagina)

- De promotor vertrekt van het **bruto maandloon** van de desbetreffende persoon in een **voltijdse functie**. Als die persoon een andere tewerkstellingsbreuk heeft, geldt het voltijdse loon als referentie en herberekent de promotor het deeltijdse bruto maandloon desnoods zelf. (Soms staat het ook op de loonfiche).
- Dan neemt de promotor uit de standaardtabel het **bruto maandloon dat juist lager ligt** dan het **bruto maandloon op de loonfiche**. De **overeenkomstige looncode** wordt dan gebruikt.
- Aan de hand van de tijdsregistratie per halve dag in het excel sjabloon geeft de promotor op hoeveel dagen iemand gewerkt heeft aan het project zodat de loonkost automatisch ingevuld wordt.
- De loontabel wordt automatisch geïndexeerd volgens de indexatie van de lonen in de openbare sector.
- De looncode A027 is de hoogste looncode die kan gebruikt worden; ze komt overeen met een brutoloon van 5.465,88 euro/maand.

		om te vergelijken met de loonfiche	Standaard loontabel PDPO III							Kosten om te gebruiken bij declaratie (verlof, ziekte reeds verrekend in de dagkost)
Loon- code	Wedde	Bruto maandloon	Vakantie- geld	Eindejaars- premie	RSZ werkgever	Verzekering AO	Vervoer- kosten	Maaltijd- cheques	Jaarkost	Dagkost
A001	22 485,43	1 873,79	1 554,74	1 364,26	7 516,69	144,69	793,94	1 241,10	35 100,85	€ 167,15
A002	24 865,86	2 072,16	1 715,20	1 505,06	8 292,47	159,62	793,94	1 241,10	38 573,25	€ 183,68
A003	26 168,67	2 180,72	1 803,02	1 582,12	8 717,06	167,79	793,94	1 241,10	40 473,70	€ 192,73
A004	26 828,11	2 235,68	1 847,48	1 621,13	8 931,97	171,93	793,94	1 241,10	41 435,66	€ 197,31
A005	27 648,40	2 304,03	1 902,77	1 669,65	9 199,30	177,08	793,94	1 241,10	42 632,24	€ 203,01
A006	29 288,96	2 440,75	2 013,36	1 766,69	9 733,96	187,37	793,94	1 241,10	45 025,38	€ 214,41
A007	30 447,01	2 537,25	2 052,40	1 800,94	9 922,69	191,00	793,94	1 241,10	46 449,09	€ 221,19
A008	31 669,40	2 639,12	2 134,79	1 873,24	10 321,07	198,67	793,94	1 241,10	48 232,21	€ 229,68
A009	34 210,67	2 850,89	2 306,10	2 023,56	11 149,27	214,61	793,94	1 241,10	51 939,25	€ 247,33
A010	35 433,05	2 952,75	2 388,50	2 095,87	11 547,65	222,28	793,94	1 241,10	53 722,39	€ 255,82
A011	36 237,25	3 019,77	2 442,71	1 927,82	11 743,39	226,12	793,94	1 241,10	54 612,34	€ 260,06
A012	37 443,55	3 120,30	2 524,02	1 992,00	12 134,32	233,65	793,94	1 241,10	56 362,58	€ 268,39
A013	38 649,85	3 220,82	2 605,34	2 056,17	12 525,24	241,18	793,94	1 241,10	58 112,82	€ 276,73
A014	39 775,73	3 314,64	2 681,23	2 116,07	12 890,11	248,20	793,94	1 241,10	59 746,38	€ 284,51
A015	42 268,75	3 522,40	2 849,28	2 248,70	13 698,02	263,76	793,94	1 241,10	63 363,55	€ 301,73
A016	44 681,35	3 723,45	3 011,91	2 377,05	14 479,87	278,82	793,94	1 241,10	66 864,04	€ 318,40
A017	47 093,95	3 924,50	3 174,54	2 505,40	15 261,72	293,87	793,94	1 241,10	70 364,52	€ 335,07
A018	49 426,13	4 118,84	3 331,75	2 629,47	16 017,51	308,42	793,94	1 241,10	73 748,32	€ 351,18
A019	50 310,75	4 192,56	3 391,38	2 676,53	16 304,19	313,94	793,94	1 241,10	75 031,83	€ 357,29
A020	51 919,15	4 326,60	3 499,81	2 762,10	16 825,42	323,98	793,94	1 241,10	77 365,50	€ 368,41
A021	53 527,55	4 460,63	3 608,23	2 847,67	17 346,66	334,02	793,94	1 241,10	79 699,16	€ 379,52
A022	53 929,65	4 494,14	3 635,33	2 869,06	17 476,96	336,53	793,94	1 241,10	80 282,57	€ 382,30
A023	55 940,15	4 661,68	3 770,86	2 976,02	18 128,51	349,07	793,94	1 241,10	83 199,65	€ 396,19
A024	58 352,75	4 862,73	3 933,49	3 104,37	18 910,36	364,13	793,94	1 241,10	86 700,13	€ 412,86
A025	60 765,35	5 063,78	4 096,12	3 232,72	19 692,21	379,18	793,94	1 241,10	90 200,62	€ 429,53

3.5.3 Werkingskosten

Werkingskosten zijn **subsidiabel bij dienstverleningsprojecten** op voorwaarde dat ze een **rechtstreeks** verband hebben met de doelstellingen van het project en ze noodzakelijk zijn voor de algemene werking van het project. Ingediende werkingskosten mogen de redelijke behoefte van het project niet overtreffen. Werkingskosten zijn verifieerbaar aan de hand van facturen en betalingsbewijzen.

Onder werkingskosten wordt verstaan:

- exploitatiekosten;
- opleidingskosten;
- betaald vrijwilligerswerk;
- kosten met betrekking tot public relations;
- rechtstreeks aan het project verbonden uitgaven voor verbruiksmaterialen, hulpgoederen, grondstoffen en gereedschappen met korte levensduur;
- de aankoop van multimediama materiaal. Dit wordt afgeschreven in drie jaar;
- folders, brochure, gadgets, foto's, website ... (opmaak, drukken, publiceren, verspreiden ...);
- kosten voor persvoorstellingen, evenementen enzovoort. Deze zijn subsidiabel als ze gericht zijn op externen;
- activiteitenonkosten: de kosten die de organisatie van activiteiten binnen het project met zich meebrengt, bijvoorbeeld huur van de zaal, huur van de geluidsinstallatie;
- kosten voor het gebruik van gespecialiseerde apparatuur;
- als de verplaatsing een essentieel onderdeel is van het project, kan een kilometervergoeding worden ingediend.

3.5.4 Overheadkosten

De overheadkosten worden **forfaitair** toegekend en bedragen **maximaal 15 procent** van de **personeelskosten** en komen enkel in aanmerking bij de projecten waar ook de personeelskost subsidiabel is. De overheadkosten worden **bij indiening van het project expliciet aangevraagd**. Het aangevraagde percentage kan tijdens de looptijd van het project niet meer verhoogd worden. De volgende kosten worden als overheadkosten beschouwd en kunnen bijgevolg in geen enkele andere rubriek aangevraagd worden:

- de huur van kantoren, gebouwen, vergaderzaal, tenzij de huur direct toewijsbaar is aan een activiteit binnen het project;
- kosten voor verwarming, verlichting, elektriciteit, gas, water;
- kosten voor telefoon, internet, postzegels, verzendingskosten, kantoorbenodigdheden, inkt, papier/kopieën, onderhoud van de kantoren, onderhoud van de computer en printer;
- representatiekosten (kleine reis- en verblijfkosten, kilometervergoeding);
- kosten voor ondersteuning, zoals het sociaal secretariaat, boekhouding, juridisch advies;
- kosten voor verzekering: burgerlijke aansprakelijkheid, brand ...

Bepaalde van de bovenvermelde kosten komen toch in aanmerking als ze rechtstreeks aan het project gelinkt kunnen worden. Bijvoorbeeld voor een grote zending met foldertjes die op naam verstuurd worden, komen het papier, de enveloppen en de postzegels wel in aanmerking omdat er een directe link is met het project. Als de projectspecificiteit voldoende blijkt uit de declaratie, komen de kosten in aanmerking als werkingskosten.

Deze rubriek omvat de kosten van de prestaties die door **externen (derden)** in het kader van het project worden geleverd. **Externe prestaties komt bij alle soorten projecten in aanmerking voor subsidie.**

- Opgelet: dit zijn niet de kosten van de copromotor, die kunnen niet door gefactureerd worden. De copromotor brengt zijn kosten in op dezelfde wijze als de promotor. Zijn kosten kan hij rechtstreeks mee indienen samen met de promotor en op dezelfde werkwijze als van de promotor. (Voor personeelskosten wordt een tijdsregistratie bijgehouden en wordt met de loontabel gewerkt, voor andere kosten kan een kopie van de factuur en het betalingsbewijs ingediend worden.)

Projecten waarvan **de totale projectkosten lager zijn dan 50.000 euro, brengen geen inkomsten in mindering.**

- aankoop van gronden en gebouwen;
- zuivere studies;
- reguliere kosten, bijvoorbeeld de opmaak van een brochure waarvoor de organisatie al gesubsidieerd wordt;
- grote afbraakwerken;
- intrest door laattijdige betaling van facturen;

- prijsherzieningen tenzij het gaat om een prijsherziening ten gevolge van schommelingen van de lonen en de sociale lasten, prijzen van grondstoffen en materialen en belastingen (conform artikel 13 van de bijlage van het KB van 26/09/1996);
- bankkosten (kosten voor het beheer van een rekening, debetrente);
- boetes;
- proceskosten;
- heffingen en belastingen (met uitzondering van niet-terugvorderbare btw);
- presentiegelden, zitpenningen;
- uitgaven die niet voldoen aan de in deze gids vastgelegde subsidiabiliteitsregels en voorwaarden.

3.7 AANDACHTSPUNTEN IN VERBAND MET DE KOSTEN

- **Interne facturatie**

Organisaties die hun kosten willen kennen, gaan vaak de verschillende afdelingen verzelfstandigen (bijvoorbeeld informatica-afdeling, kopiecentrum, personeelsafdeling). De diverse interne zelfstandige afdelingen kunnen dan onderling factureren (interne facturatie). Interne facturatie is in de volgende gevallen subsidiabel:

- bij interne facturen als een bewijs van betaling of een bewijs van boekhoudkundige verwerking voorgelegd kan worden.
 - Opgelet! In geval van leveringen moet de facturerende afdeling – in het geval die van toepassing is – de wet op de overheidsopdrachten naleven (zie ook ‘6. Wet op de overheidsopdrachten’) bij de oorspronkelijke aankoop van de goederen bij de externe leverancier (controle via gunningsverslag).
- De ingediende kosten mogen op **geen enkele wijze dubbel gesubsidieerd** of overgefinancierd worden. Deze subsidie is niet cumuleerbaar met andere Europese of Vlaamse subsidies, uitgezonderd de trekkingsrechten van het Plattelandsfonds. Die middelen worden beschouwd als eigen gemeentelijke middelen en kunnen bijgevolg wel gecombineerd worden met deze subsidie.
- Concrete acties die fysiek voltooid zijn vóór de indiening van de projectaanvraag, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, ongeacht of alle betalingen in kwestie door de begunstigde zijn verricht.
- Om de volledige goedgekeurde subsidie te ontvangen moeten alle kosten behalve de overheadkosten bewezen zijn en als subsidiabel aanvaard zijn door de beheersdienst (VLM) en de provincie. Slechts als alle bewezen en aanvaarde kosten het maximum bedrag van de projectkost bereiken, is een volledige subsidiëring volgens het cofinancieringspercentage (maximaal 65%) mogelijk. Bereiken de bewezen en aanvaarde kosten niet de maximum projectkost, dan worden ze volgens het cofinancieringspercentage gesubsidieerd tot aan de grens van de bestede middelen. M.a.w. onbestede middelen zijn geenszins subsidiabel. De promotor kan geen aanspraak maken op subsidiëring van een onbestede restbedrag. In geval van inkomsten bewijst de promotor minstens de totale vastgelegde brutokosten voor de aftrek van de inkomsten. Zoniet wordt de steun procentueel bepaald en uitbetaald.

3.8 EIGEN INBRENG

De projectkost wordt gelijkgesteld aan 100%. De rechtstreekse overheidsbijdrage van Europa, Vlaanderen en de provincie aan een project bedragen in principe maximaal 65%.

De promotor moet dus nog minimaal 35% cofinanciering vinden, waarvan minimaal 15% eigen inbreng is van de promotor en de copromotoren samen. De overige 20% kan eventueel ingevuld worden door andere subsidies van de provincie of door subsidies van de gemeente of stad, sponsoring, partners ... De steun kan niet gecombineerd worden met andere Europese of Vlaamse subsidies voor dezelfde projectkosten. De middelen van het plattelandsfonds zijn trekkingsrechten en worden beschouwd als eigen gemeentelijke middelen. Daardoor kunnen ze wel gecombineerd worden met deze subsidie.

Gegenereerde inkomsten uit het project worden niet beschouwd als eigen inbreng van de promotor.

Figuur 1: verdeling van de projectkosten

Let wel !

Investeringsprojecten hebben recht op maximaal **30%** subsidie met een maximaal steunbedrag van **300.000 euro**.

Deze maximale subsidie wordt evenwel teruggebracht naar **150.000€** voor investeringsprojecten m.b.t. multifunctionele ontmoetingshuizen en kinderopvanginitiatieven.

Hier moet de promotor dus minimaal **70%** cofinanciering vinden, waarvan minimaal 15% eigen inbreng is van de promotor en de copromotoren.

Dienstverleningsprojecten hebben recht op maximaal 65% subsidie en worden voor maximaal **3,5 jaar** betoelaagd.

3.9 BEOORDELINGSCRITERIA

De criteria voor de beoordeling van het project worden in een apart document uitgewerkt, dat samen met de projectfiche verspreid wordt met de oproep voor projecten.

4. AANVRAAGPROCEDURE EN VOORWAARDEN

4.1 VOORBEREIDING, BEGELEIDING EN OPVOLGING

Een project bestaat uit verschillende fasen. Tussen idee, concrete uitwerking en evaluatie lopen vaak verschillende jaren. Tijdens elk van die **fasen wil de provinciaal plattelandsloket van de provincie zijn expertise ter beschikking stellen** om te komen tot kwaliteitsvolle en gedragen projecten.

Zowel voor het opstarten van een aanvraagdossier als tijdens de realisatieperiode van een project geeft de provinciaal plattelandsloket inhoudelijke en administratieve feedback en advies op basis van opgebouwde kennis, expertise en ervaring.

Het project kan best vooraf (en zo vroeg mogelijk) worden **besproken met de betrokken provinciaal plattelandsloket**. U vindt de contactgegevens van de provinciaal plattelandsloket achteraan in dit reglement (zie 10. Contacten).

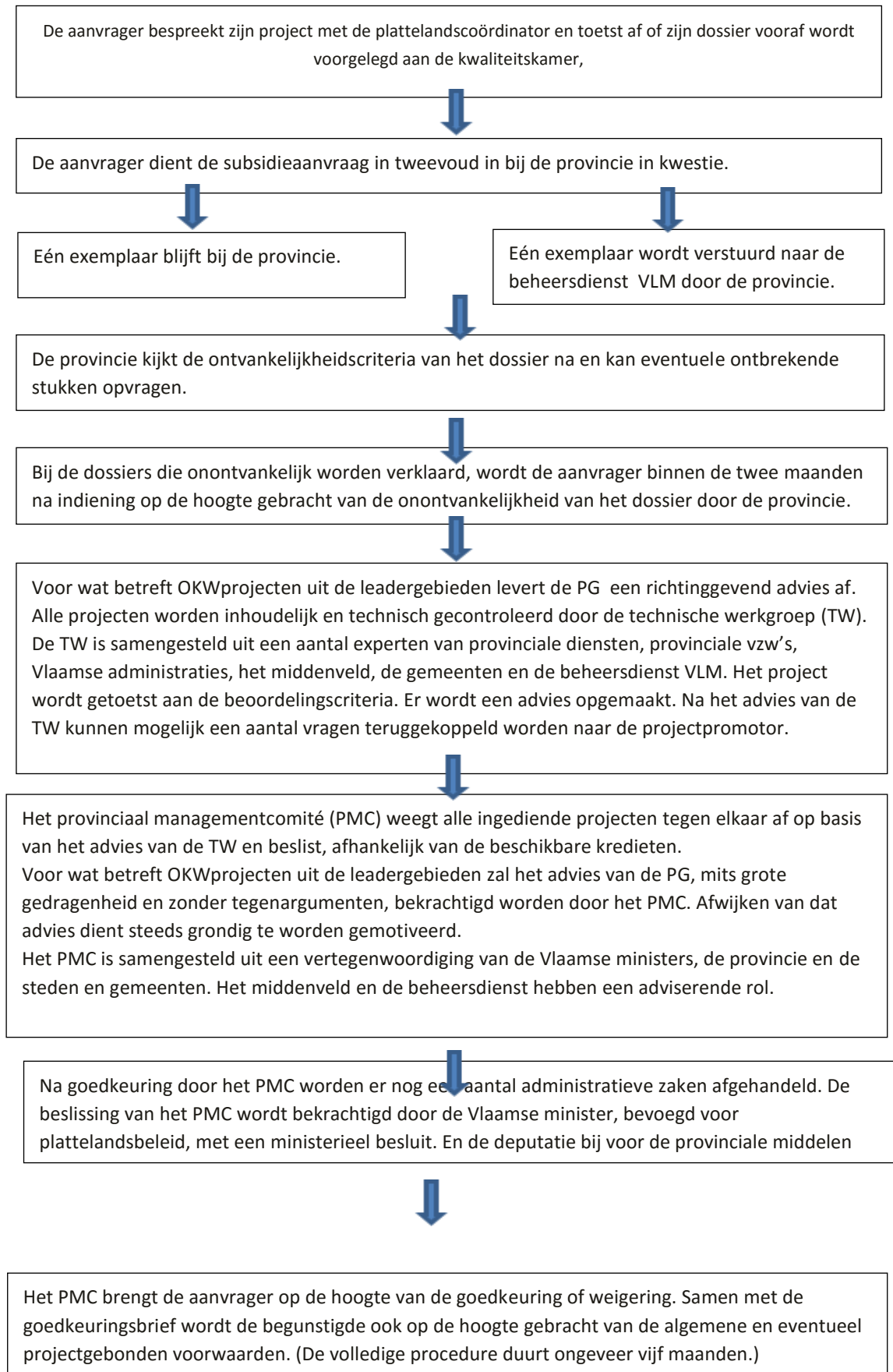
4.2 HOE EEN AANVRAAG INDIENEN?

Een aanvraag is officieel vanaf het ogenblik dat de aanvrager een aanvraagdossier in tweevoud op papier heeft bezorgd aan de provincie. Het dossier wordt ook digitaal doorgestuurd. Het is de datum van de papieren aanvraag dat geldt als officiële indieningsdatum.

Het aanvraagdossier bestaat uit een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier met de vereiste bijlagen. Het moet zowel op papier, met de post of tegen afgifte van ontvangstbewijs, als digitaal ingediend worden bij Plattelandsloket, plattelandsloket@west-vlaanderen.be.

Verdere instructies vindt u in het aanvraagformulier en in de bijlagen.

4.3 HOE VERLOOPT DE PROCEDURE?

5. VOORWAARDEN NA GOEDKEURING EN BIJ UITBETALING

- De begunstigde leeft, indien van toepassing, de wet op de overheidsopdrachten na. (Meer informatie over de wet op de overheidsopdrachten vindt u in hoofdstuk 6.)
- Op gemotiveerd verzoek van de begunstigde kan de beheersdienst (VLM) voor technische zaken of het PMC voor inhoudelijke zaken de oorspronkelijke goedkeuring aanpassen
- Tijdens de realisatie, halfjaarlijks tijdens de looptijd van het project, worden de provincie en de VLM op de hoogte gehouden van het verdere verloop van het project en worden de financiële kosten met de bewijsstukken ervan ingediend¹.
- Het project is gerealiseerd tegen de einddatum die opgenomen is in de goedkeuringsbrief. Die einddatum is bepalend voor de subsidiabiliteit van facturen, onkosten en loonkosten.
- Kosten kunnen gemaakt worden vanaf de datum van de goedkeuring door het PMC en op zijn vroegst op 1 januari van het desbetreffende jaar van de goedkeuringsbrief tot en met de einddatum die opgenomen is in die brief. De factuurdatum geldt als bewijs. De laatste betaaldatum van de facturen moet binnen drie maanden na de beëindiging van het project vallen.
- Budgetverhoging kan niet toegestaan worden en is alleen mogelijk door bij een nieuwe projectoproep een nieuw project in te dienen.
- Een vervolgproject kan pas starten als het eerste project is afgelopen.
- Een verlenging van een project buiten n+3-periode kan niet. Verlengingen moeten uiterlijk veertien dagen voor de beëindiging van het project aangevraagd worden.
- Na de realisatie van investeringsprojecten moet het project zonder bestemmingswijzigingen gedurende vijf jaar in stand gehouden worden:
 - Die termijn gaat in vanaf de laatste uitbetaling van de laatste schijf van de subsidie van het project.
 - Bij de niet-naleving van die termijn worden de volgende regressieve sancties genomen:
 - bij een bestemmingswijziging binnen één jaar na de laatste uitbetaling wordt 100% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen twee jaar na de laatste uitbetaling wordt 80% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen drie jaar na de laatste uitbetaling wordt 60% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vier jaar na de laatste uitbetaling wordt 40% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vijf jaar na de laatste uitbetaling wordt 20% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd.
- De promotor houdt tot ten minste vijf jaar **na de laatste uitbetaling** alle documenten en bewijsstukken bij.
- **Promotie:**
Bij alle publicaties en promotiemateriaal (kaarten, brochures, artikels, websites, uitnodigingen ...), werfinrichtingen, infoborden ... over het project die gedrukt of geplaatst worden, worden de logo's van Europa, de Vlaamse overheid en de provincie en de slagzin "Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland" vermeld, meer info zie hoofdstuk 10.

¹ Meer uitleg over die procedure wordt bij goedkeuring meegestuurd met de goedkeuringsbrief. Alle kosten worden verantwoord via facturen, betalingsbewijzen, vorderingsstaten, tijdsregistraties en dergelijke conform de declaratie-instructies

→ **Terugvordering / niet-uitbetaling:**

- Als de begunstigde niet voldoet aan de specifieke voorwaarden van de goedkeuringsbrief, kan dat leiden tot gedeeltelijke of volledige terugvordering van de al uitbetaalde subsidie.
 - Als de begunstigde nalaat de kosten volgens de vereiste procedure volledig te verantwoorden, vervalt de goedkeuring van de subsidie voor het niet-verantwoorde gedeelte. In dat geval wordt het niet-verantwoorde gedeelte niet uitbetaald.
- De beheersautoriteit maakt jaarlijks een lijst van begunstigden op die steun hebben ontvangen. Het bedrag van de uitbetaalde subsidie wordt jaarlijks gepubliceerd op de website www.belpa.be.

6. WET OP DE OVERHEIDSOPDRACHTEN²

De promotor **leeft**, indien van toepassing, **de wet op de overheidsopdrachten na** en **rapporteert** wat hij heeft gedaan in het kader van de wet op de overheidsopdrachten **in zijn voortgangsverslag** (zie sjabloon voortgangsverslag) + stuurt **alle relevante stukken omtrent** de wet op de **overheidsopdrachten via mail** naar de beheersdienst en het plattelandsloket, **OKW@vlm.be** en plattelandsloket@west-vlaanderen.be.

Deze documenten moeten niet meer op papier verstuurd worden.

Opgelet: de wet op de overheidsopdrachten is niet alleen van toepassing op de klassieke overheden. Een hele reeks **organisaties** en **verenigingen** vallen voor alle aankopen onder de wet op de overheidsopdrachten. Andere organisaties en verenigingen hoeven de regelgeving op overheidsopdrachten dan weer alleen toe te passen voor het specifieke project dat met subsidies wordt uitgevoerd.

Wat moet er doorgestuurd worden naar de beheersdienst en de provincie (digitaal)?

- Opdrachtdocumenten / bestek;
- Bewijs van publicatie of verzending van de opdrachtdocumenten;
- P.V. van opening;
- Ontvangen offertes;
- Gunningsverslag en – beslissing;
- P.V.'s van (voorlopig / gedeeltelijke / definitieve) oplevering;
- Contracten;
- Attesten m.b.t. de uitsluitingsgevallen en het toegangsrecht.

Wie moet de wet op de overheidsopdrachten volgen?

- de staat;
- de territoriale lichamen;
- de publiekrechtelijke instellingen;
- **personen, verenigingen en organisaties:**
 - die opgericht zijn met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn (de uitgeoefende activiteit komt minstens onrechtstreeks een ruime gemeenschap van personen ten goede en is niet uitsluitend gericht op behoeften van welbepaalde personen);
 - die rechtspersoonlijkheid hebben;
 - die aan **een** van de **volgende voorwaarden voldoen:**
 - **de werkzaamheden worden in hoofdzaak gefinancierd door overheden of publiekrechtelijke instellingen** (d.i. zodra meer dan de helft van de financiële

² Meer informatie over de wet op de overheidsopdrachten vindt u op:

<http://www.bestuurszaken.be/regelgeving-overheidsopdrachten>.

Een specifieke leidraad voor vzw's en andere privé(rechts)personen vindt u hieronder of op de provinciale website bij de declaratiedocumenten:

http://www.bestuurszaken.be/sites/default/files/documenten/overheidsopdrachten/instrumenten/handleidingen/Leidraad_toepassing_regelgeving_gesubsidieerde_organisaties.pdf.

- het **beheer is onderworpen** aan het **toezicht** van **overheden of publiekrechtelijke instellingen** (bijvoorbeeld aanstelling van een commissaris, controle op de jaarrekening én op het lopende beheer van de entiteit, de bevoegdheid om de entiteit te bezoeken en te onderzoeken en daarover verslag uit te brengen bij de aandeelhouders, de bevoegdheid om de entiteit te ontbinden enzovoort);
- **meer dan de helft** van de **leden van de directie**, van de **raad van bestuur** of van de **raad van toezicht** is door **overheden of publiekrechtelijke instellingen** aangewezen. (Dit criterium veronderstelt een daadwerkelijke overheidsaanwezigheid in de bestuursorganen.)

Werkwijze - gunningsprocedures

- **Tot 8.500 euro (exclusief btw)** kan de opdracht gesloten worden via een aanvaarde factuur. De aanbestedende organisatie mag zich echter niet altijd tot dezelfde deelnemer richten en mededinging moet in de tijd gespreid worden. Het is niet verplicht, maar wel aangeraden om verschillende potentiële deelnemers te raadplegen. Aangezien de raadpleging van verschillende potentiële deelnemers niet aan vormvereisten is onderworpen, kan een eenvoudige telefonische bevraging van enkele bedrijven of een vergelijking van enkele websites of catalogi al voldoende zijn.
- **Tot 85.000 euro (exclusief btw):** onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking voor werken, leveringen en diensten.
Bij de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking raadpleegt de aanbestedende organisatie de door haar gekozen aannemers, leveranciers of dienstverleners en onderhandelt ze met een of meer van hen over de voorwaarden van de opdracht. De aanbestedende organisatie kan vrij kiezen tussen een aantal potentiële inschrijvers om een offerte in te dienen. Ze is verplicht om ten minste drie potentiële inschrijvers te raadplegen.
- **Tot 600.000 euro (exclusief btw) voor werken en 207.000 euro (exclusief btw) voor leveringen en diensten:** onderhandelingsprocedure met bekendmaking voor werken, leveringen en diensten.
Deze procedure start altijd met een bekendmaking van de opdracht. De aanbestedende overheid mag de deelnemers aan de procedure niet zelf kiezen, maar is afhankelijk van de respons van de markt op de bekendmaking. Na bekendmaking kan elke aannemer, leverancier of dienstverlener een aanvraag tot deelneming indienen. De aanbestedende organisatie gaat vervolgens over tot selectie, waarna alleen de geselecteerden een offerte mogen indienen. Over de voorwaarden van de opdracht kan worden onderhandeld met de inschrijvers.

In bepaalde gevallen is een onderhandelingsprocedure met bekendmaking in één fase mogelijk, waarbij geïnteresseerde deelnemers onmiddellijk een offerte indienen. Dat is mogelijk bij opdrachten voor leveringen en diensten tot 207.000 euro exclusief btw en bij opdrachten voor werken tot 600.000 euro exclusief btw.

- **Andere procedures**

Naast de bovenvermelde procedures bestaan er enkele andere procedures bij de wet op de overheidsopdrachten, maar die zijn minder relevant voor deze projecten:

- onderhandelingsprocedure met bekendmaking;
- aanbesteding;
- offerteaanvraag.

7. AANDACHTSPUNTEN

7.1 CONTINUÏTEIT

De continuïteit van een project is heel belangrijk. Het **project moet na de projectperiode verder kunnen lopen** in de structurele werking van de organisatie. Het is zinloos een project op te zetten voor een bepaalde periode en als het goed draait te moeten stoppen omdat de subsidie ten einde loopt.

7.2 TOEGANKELIJKHEID

Europa, Vlaanderen en de provincies streven naar goed toegankelijke projecten. Het toegankelijkheidsaspect vormt een belangrijk aspect bij het beoordelen van projecten.

Toegankelijkheid gaat verder dan aanpassingen aan het sanitair, de parking en de toegang. Er bestaan ook toegankelijkheidsnormen voor de inrichting van bezoekerscentra en de opmaak van informatieborden en -kiosken. Meer informatie over toegankelijke gebouwen is te vinden op de website van www.toegankelijkgebouw.be en op www.westkans.be.

Ook digitale en audiovisuele producten moeten rekening houden met de principes van toegankelijkheid voor personen met een beperking. Voor websites is het behalen van het AnySurferlabel een extra troef. Meer informatie daarover en een checklist vindt u op de website www.anysurfer.be.

Evenementen voldoen minstens aan de basisvoorwaarden voor toegankelijkheid:

- Laat assistentiehonden toe op het evenement;
- Zorg voor informatie over de toegankelijkheid van het evenement;
- Voorzie in parkeerplaatsen voor personen met een handicap;
- Plaats toegankelijke toiletten;
- Garandeer de zichtbaarheid van het evenement voor mensen met een fysieke beperking, zoals rolstoelgebruikers, mensen die niet lang kunnen rechtstaan en mensen die klein van gestalte zijn.

7.3 DUURZAAMHEID

Naast toegankelijkheid vormt duurzaamheid een belangrijk aspect en een streefdoel. Het begrip duurzame ontwikkeling slaat op de voorziening in de huidige behoeften zonder dat het ten koste gaat van toekomstige generaties. Duurzame ontwikkeling heeft niet alleen betrekking op milieu, maar ook op economische, sociale en culturele aspecten van duurzaamheid. Het milieuaspect blijft echter het belangrijkste aspect van duurzame ontwikkeling. Promotoren stellen negatieve effecten vast en tonen aan hoe ze de negatieve effecten zullen voorkomen of verminderen.

Gemeenten kunnen, met steun van de provincie, beroep doen op advies van de vzw ZonneWinDT, voor hun advies rond duurzaam bouwen rond hun (ver)bouwprojecten: <http://www.west-vlaanderen.be/duurzaambouwen>

7.4 ADDITIONALITEIT

Projecten die geselecteerd worden voor financiering, worden geacht een toegevoegde waarde op te leveren, iets wat niet mogelijk zou zijn geweest zonder de hulp van het programma. Daarnaast mogen organisaties die betrokken zijn bij de projectactiviteiten hun statutaire / reguliere taken niet laten subsidiëren door PDPO-financiering.

8. PRAKTISCHE INSTRUCTIES VOOR DE SUBSIDIEAANVRAAG IN HET KADER VAN HET PROGRAMMA VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING PDPO III 2014-2020

8.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk krijgt u instructies om de projectfiche *Subsidieaanvraag in het kader van plattelandsontwikkeling PDPO III 2014-2020* in te vullen.

Neem zeker ook contact op met het provinciaal plattelandsloket van uw provincie. U kunt er hulp krijgen bij het invullen van uw subsidieaanvraag en een toelichting bij het reglement. De contactgegevens vindt u in hoofdstuk 13 'contact'.

8.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PROJECT

Projectnaam

Kies een **korte titel** of acroniem voor uw project (maximaal 75 tekens).

In de projectaanvraag probeert u de **start- en einddatum** van uw project zo goed mogelijk in te schatten. De projectperiode bedraagt maximaal 2,5 jaar per goedgekeurd financieel budgetjaar. De projectperiode valt binnen de vermelde 'vroegste begindatum projectperiode' en 'uiterste einddatum projectperiode'. Voor het budgetjaar 2017 is de vroegste begindatum 1 januari 2017 en de uiterste einddatum 30 juni 2019.

Korte samenvatting

Geef hier de inhoud van uw projectvoorstel beknopt weer. Vermeld de volgende elementen: de probleemstelling / uitdaging, de projectdoelstellingen en de geplande activiteiten om die doelstellingen te bereiken. Als er copromotoren of partners zijn, geeft u duidelijk weer welke rol die actoren in het project vervullen.

Deze samenvatting kan door het plattelandsloket of de beheersdienst gebruikt worden voor communicatieacties over de uitvoering van het programma.

U kunt maximaal 700 tekens ingeven als samenvatting.

8.3 GEGEVENS VAN DE PROMOTOR, COPROMOTOR EN DE PARTNERS

Van alle betrokken die samen het project indienen, moet er één als hoofdpromotor worden aangesteld. Hij wordt hierna 'de promotor' genoemd. De promotor is verantwoordelijk voor de indiening van de aanvraag en de uitvoering van het project ten opzichte van de provincie, de beheersdienst, de Vlaamse overheid en de Europese Commissie. Dit betekent dat hij als contactpersoon fungeert voor de verschillende ondersteunende en controlerende instanties en dat hij de administratieve opvolging verzorgt van het projectdossier voor het ontvangen van de subsidies.

Als er geen copromotoren zijn, hoeft u dat tabblad niet in te vullen.

Wie als promotor en copromotor in aanmerking komt, staat in het reglement beschreven onder hoofdstuk 3.

Rechtsvorm promotor en andere gegevens

- Wat is de juridische vorm van de promotor? Geef aan of de promotor een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie is. Bij rechtsvorm vult u het statuut in (bijvoorbeeld vzw, gemeente).

IBAN en BIC

Hier vult u het correcte **rekeningnummer** van de promotor in **waarop de subsidie moet worden overgeschreven**, na goedkeuring van het dossier en na indiening van een geldig declaratiedossier. Het rekeningnummer kan alleen gewijzigd worden na een expliciet verzoek aan de beheersdienst.

In de subsidieaanvraag bij punt 7: ‘**andere partners of toekomstige partners**’ vermeldt u de instanties en organisaties die inhoudelijk of financieel bijdragen aan het project, maar geen subsidie zullen ontvangen. U geeft duidelijk aan of er al afspraken zijn gemaakt, of u de intentie hebt om later contact op te nemen met die partners, en welke rol ze gaan vervullen in het project.

Korte voorstelling promotor / copromotor(en)

Schets hier kort de kerntaken van elke (co)promotor en beschrijf waarom het project niet tot zijn reguliere taken behoort. Geef ook het doel en de werking van de (co)promotor weer en licht toe in welke mate de uitvoerders over de nodige expertise en professionaliteit beschikken.

8.4 INHOUDELIJKE GEGEVEN VAN HET PROJECT

8.4.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROJECT

Projectomschrijving

Bij de omschrijving van het volledige project schetst u het grotere kader waarin het project zich afspeelt. Een heldere formulering van de problematiek waarop het project inspeelt, en een duidelijke omschrijving van het volledige project zijn daarbij aan de orde. Ook de aanleiding of voorgeschiedenis van het project is belangrijk.

Hou rekening met volgende elementen:

- Om welke redenen vraagt u voor dit project een subsidie aan?
- Vertrekt het project vanuit een plattelandsbehoefte?
- Omschrijf indien van toepassing de te realiseren infrastructuur.
- Licht de werkwijze/aanpak/methodologie van het project toe.
- Geef de verschillende stadia van uitvoering.
- Omschrijf op welke wijze het project gestuurd en opgevolgd zal worden.
- Hoe past het project binnen een langetermijnbeleid?
- Geef aan wat de haalbaarheid van het project is.
- Omschrijf de relaties met de sector en andere instanties.
- Hoe zal de bekendmaking van het project verlopen?
- Vermeld andere relevante elementen.

Bij **de omschrijving van het onderdeel waarvoor subsidie wordt gevraagd**, beschrijft u alleen de concrete onderdelen waarvoor u een subsidie aanvraagt (maximaal 3000 tekens).

Projectlocatie

Hier geeft u het exacte adres op voor investeringsprojecten. In geval van dienstverleningsprojecten somt u de gemeenten op.

Sluit het project aan bij een vroeger project waaraan Europese, Vlaamse of provinciale subsidies zijn toegekend? Hier omschrijft u de soort subsidie en de periode van toekenning. Geef ook een korte omschrijving van het gesubsidieerde project.

8.4.2 DOELSTELLINGEN VAN HET PROJECT

Doelstellingen / resultaten van het project

De geïdentificeerde behoeften / opportuniteiten vormen de basis voor de projectdoelstellingen. Formuleer de projectdoelstellingen zo concreet mogelijk. Geef duidelijk aan hoe het project inhoudelijk uitvoering geeft aan de maatregel 'Omgevingskwaliteit door investeringen' en de horizontale Europese doelstellingen (werkgelegenheid, klimaat en armoede). Wat gaat er veranderen ten opzichte van de huidige situatie?

Denk bij de omschrijving van uw doelstelling aan het SMART-principe (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden). Door SMART-doelen te stellen worden vaagheid en uitstel voorkomen en werkt u aan concrete resultaten.

Projectplanning en -organisatie

In de projectfiche beschrijft u alleen de hoofd- en subactiviteiten.

De planning van de hoofd- en subactiviteiten vult u in de Exceltabel als bijlage in op tabblad 2 'Projectpl & organisatie'.

Geef, indien van toepassing, de bij het project betrokken copromotoren en partners bij elke subactiviteit, inclusief de beschrijving van hun specifieke taak (bijvoorbeeld cofinancierder, beheerder van de uitgevoerde werken) en de specifieke projectkosten. De verdeling van taken en de bijbehorende financiële lasten omschrijft u daarbij duidelijk.

8.4.3 THEMA'S VAN HET PROJECT

Bij welke thema's en subthema's past het project?

In het provinciaal plattelandsprogramma kunt u de thema's en subthema's vinden.

Het thema kunt u aanvinken in de subsidieaanvraag. De desbetreffende subthema's zijn opgesomd in het provinciaal plattelandsprogramma en zie ook hogerop bij 2.2:

- Beleving op het platteland kansen geven met respect voor de streekidentiteit
- De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen
- Aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland
- Leefbare dorpen
- Naar een functioneel wegennet op het platteland

Verduidelijk de link met het Navigatieplan Platteland 2014 -2019.

Hier dient aangegeven te worden wat de link is met het provinciale Navigatieplan Platteland 2014 - 2019: www.west-vlaanderen.be/plattelandsbeleid

Hier omschrijft u op welke wijze de landbouwers bij het project worden betrokken of welke relaties uw project heeft met landbouw. Een uitgewerkte link met landbouw is een van de selectiecriteria. Als de link met landbouw heel moeilijk kan worden gelegd, omschrijft u de link met platteland. Daarbij geeft u aan waarom het project een typisch plattelandproject is.

U omschrijft hier hoe aan de horizontale doelstellingen van Europa wordt voldaan. Innovativiteit kan breed worden opgevat aangezien innovatie op verschillende niveaus kan optreden. Schets wat het innovatieve aspect is voor het gebied, de sector, de organisatie enzovoort. Als u 'ja' aankruist, licht u uw antwoord toe. Het staat u vrij om bijkomende duurzaamheidsaspecten te vermelden.

Hier geeft u beknopt de relaties met een ander Vlaams (niet PDPO), provinciaal en lokaal beleid weer.
(bijvoorbeeld strategisch plan korte keten, beleidswerkgroep Ruimte Vlaanderen, link met functietoekenningssplannen).

Bij ontmoetingshuizen en multifunctionele kinderopvang wordt een participatietraject opgezet. Het best is dat dit traject voor de indiening van het project heeft gelopen, zodat de resultaten onmiddellijk kunnen geïmplementeerd worden.

De structurele verankering van projecten is heel belangrijk en behoort tot de selectiecriteria. Losstaande projecten die na de projectperiode worden stopgezet, krijgen geen voorkeur. Beleidsmatig heeft het weinig zin om eerst allerlei initiatieven te subsidiëren en daarna het initiatief te beëindigen.

Het is daarbij van belang dat de continuïteit aangetoond kan worden en dat het project na de projectperiode ingebed kan worden in de structurele werking van de organisatie of dat het project op zelfstandige manier kan voortbestaan. Dat kan onder meer aangetoond worden door een boekhoudkundige balans voor te leggen.

Ook de overdraagbaarheid naar andere organisaties of gemeenten is essentieel. Toon aan hoe u ervoor zorgt dat anderen van uw project kunnen leren.

Als er vergunningen nodig zijn voor de uitvoering van het project, vraagt u die vergunningen aan vóór het PMC over het project beslist. Als de vergunningen of het bewijs van de aanvraag nog niet uitgereikt zijn op het moment dat het PMC samenkomt, kan het project niet worden goedgekeurd. Als u al over een vergunning beschikt, geeft u de datum van de aflevering van de vergunning. Met vergunningen worden onder meer de bouwvergunning, de milieuvergunning en de kapvergunning bedoeld die op het moment van de indiening bekend zijn bij de promotor. Als in de loop van de uitvoering van het project blijkt dat een bijkomende vergunning nog aangevraagd moet worden, heeft dat geen invloed.

pagina 33 van 44

Een kopie van de aanvraag of van de vergunning voegt u bij de subsidieaanvraag.

8.4.5 INVESTERINGSPROJECTEN

Soort project

Geef aan welk soort project u indient. De definities van investeringsprojecten en dienstverleningsprojecten kunt u vinden in punt 3.4.7 en 3.4.8 van het reglement.

Investeringsprojecten

Bij investeringsprojecten is het van belang dat de promotor eigenaar is. Als dat niet het geval is, voegt u een overeenkomst tussen de eigenaar en de promotor bij de subsidieaanvraag. Die overeenkomst is essentieel bij de beoordeling van uw project. De overeenkomst is bijvoorbeeld een erfpacht of een handelshuur.

Is het project al voorgelegd aan de kwaliteitskamer van de provincie?

Investeringsprojecten worden voorgelegd aan de kwaliteitskamer. Als het project al is voorgelegd aan de kwaliteitskamer, worden de datum en het advies van de kwaliteitskamer vermeld.

Als het project nog niet is voorgelegd, is het aan te raden om zo snel mogelijk contact op te nemen met de provinciaal plattelandskloket van uw provincie (zie hoofdstuk 13 'contact'). De data van de vergaderingen van de kwaliteitskamer zijn terug te vinden op www.winvorm.be.

Als echter u echter, voor het vaststellen van de ontwerper beroep hebt gedaan op de Open Oproep, WinVorm Oproep of Selectie WinVorm neemt u best eveneens contact op met het plattelandskloket.

8.4.6 DIENTVERLENINGSPROJECTEN

Dienstverleningsprojecten zijn projecten waarbij de investeringskosten lager zijn dan 50% van de projectkosten. **Dienstverleningsprojecten kunnen enkel in aanmerking komen voor de gebiedsgerichte oefening, de functietoekenningplannen en de visieontwikkeling rond trage wegen.**

8.4.7 INDICATOREN

Indicatoren

Voor alle projecten bent u verplicht om de volgende indicatoren in te vullen. Bij de indiening van de subsidieaanvraag geeft u een streefdoel door. Na afloop van het project wordt bij de einddeclaratie het behaalde resultaat ingevuld.

- **Hoeveel mensen kunnen verbeterde voorzieningen genieten dankzij het project?**
 - *Als het project toegankelijk is voor het volledige dorp, mogen de inwoners van het dorp gerekend worden als indicator, bijvoorbeeld bij een dorpshuis, een dorpskernvernieuwing. Bij initiatieven rond kinderopvang, mogen het aantal kinderen beneden de 12 jaar die in de deelgemeente wonen geteld worden.*
- **Werkgelegenheid**
 - aantal tijdelijke jobs in vte (directe en indirecte jobs)
 - aantal duurzame jobs in vte (directe en indirecte jobs)

- **Aantal landbouwbedrijven / landbouwers die direct of indirect bij het project worden betrokken**
 - Aangezien het aangewezen is dat de projecten een landbouwfocus hebben, worden tijdens het projectproces landbouwers of landbouwbedrijven bij het project betrokken. Hier vult u het aantal landbouwers of landbouwbedrijven in. Als de link met landbouw heel moeilijk kan worden gelegd, wordt gemotiveerd waarom deze indicator niet relevant is.

Naast de verplichte indicatoren geeft u op dezelfde manier **drie eigen indicatoren** op.

Welke zijn de kritieke succesfactoren voor het slagen van het project en het bereiken van de resultaten?

Hier omschrijft u de mogelijke knelpunten die kunnen optreden en die ervoor kunnen zorgen dat het project niet volledig gerealiseerd kan worden.

8.5 FINANCIËLE GEGEVENS VAN HET PROJECT

Btw

- Is de organisatie btw-plichtig voor dit project? Geef aan of uw organisatie in het kader van het PDPO-project btw kan terugvorderen of niet.
- Als de **btw niet recupereerbaar** is, is de **BTW subsidiabel**.
- Is de btw wel recupereerbaar moet je bijgevolg excl. btw indienen.
- Bij een gemengd btw-statuuat deelt u mee welk btw-percentages terugvorderbaar is.
- Het btw-statuuat van eventuele copromotoren geeft u aan in bijlage 1.

Gedetailleerde kostenopgave en financieringstabel

Projecten mogen geen andere Europese en Vlaamse subsidie ontvangen, uitgezonderd trekkingsrechten uit het plattelandsfonds omdat die middelen als eigen gemeentelijke middelen worden beschouwd.

In de Excelbijlage, tabblad 3 'detail kostenopgave', specificeert u de kosten per rubriek. De totale projectkosten exclusief of inclusief btw moeten overeenkomen met de projectkosten in de financieringstabel.

Inkomsten worden in mindering gebracht.

Meer uitleg over de rubrieken kunt u vinden vanaf hoofdstuk 3.5.

In de Exceltabel kunt u via opmerkingen ook nog heel wat info vinden over de rubrieken.

Additionaliteit van de subsidie

Dit betekent dat het project niet gedragen kan worden met reguliere middelen of reguliere inzet.

Is er voor het project bij andere overheidsinstanties (Europa (bijvoorbeeld EFRO - INTERREG), Vlaanderen (bijvoorbeeld Toerisme Vlaanderen), gemeente of andere provinciale diensten) al subsidiëring aangevraagd?

Als er voor het huidige project of onderdelen van het project al een subsidie is aangevraagd bij een andere instantie, vermeldt u dat hier. Geef ook aan voor welk onderdeel er een subsidie is aangevraagd, bij welke instantie, wanneer u de aanvraag hebt ingediend, wanneer u de goedkeuring hebt gekregen of wanneer u de goedkeuring verwacht. Voeg eventueel een kopie van de beslissing bij de subsidieaanvraag.

8.6 BIJ TE VOEGEN BEWIJSSTUKKEN EN ONDERTEKENING

Bijlagen

Bepaalde bijlagen zijn verplicht en bepaalde tabbladen van de Exceltabel moeten ingevuld worden. In de subsidieaanvraag is aangegeven welke bijlagen verplicht zijn en welke facultatief.

Toezietsbepalingen en verbintenissen

Door de subsidieaanvraag in te vullen en in te dienen verklaart u dat u akkoord gaat met de toezietsbepalingen en verbintenissen. Het is belangrijk dat u de voorwaarden goed leest.

9. INTERESSANTE LECTUUR EN WEBSITES

De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen

- Loket onderhoud buitengebied:
 - <http://www.ipo-online.be/Thema's/Lopendethemas/onderhoud/Pages/default.aspx>
- Landschapsintegratie van landbouwinfrastructuur en paardenhouderijen
 - *Agrovoeding en omgevingskwaliteit. Welke toekomst voor ons landschap? Twee landschapsmodellen als discussiebasis voor een nieuwe landschapsbouw in 't West-Vlaamse hart:* http://www.vlm.be/SiteCollectionDocuments/VLM%20West-Vlaanderen/Projecten/NIGeu%20Thought%20for%20Food/Brochure_T4F_Agrovoeding%20en%20omgevingskwaliteit.pdf
 - *Brochure bedrijfsbeplanting:* http://www.inagro.be/Publicaties/Documents/brochure_bedrijfsintegratie.pdf
 - *Agrarische architectuur:*
 - http://www.ilvo.vlaanderen.be/Portals/0/Documents/Nieuwsgolf/NGApr12/Agrarische_architectuur_2012.pdf
 - *Zie de rubriek interessante links onder:* <http://www.ipo-online.be/Projecten/afgewerkteprojecten/agrarische%20architectuur/Pages/default.aspx>
 - Paardenhouderijen in het landschap:
 - <http://www.vlaamspaardenloket.be/nl/themas/bouwen-mest-en-milieu/Paardenhouderijen-integreren-in-het-landschap>
 - <http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFFiles/Alterrapporten/AlterraRapport1444.pdf>

Aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland

- Kinderarmoede:
 - <http://aps.vlaanderen.be/lokaal/kinderarmoede/kinderarmoede.html>

Leefbare dorpen

- Initiatieven die passen in lokale voedselstrategieën:
 - www.ipo-online.be - *lopende projecten - volkstuinen in Vlaanderen*
 - www.velt.be
 - www.volkstuin.be - www.tuinhier.be

Naar een functioneel wegennet op het platteland

- Opmaak van een functietoekenningsplan
 - IPO beleidsaanbevelingen: http://www.ipo-online.be/SiteCollectionDocuments/Themas/Lopende/Sluipverkeer/Oneigenlijk%20gebruik%20van%20landelijke%20wegen_BELEIDSAANBEVELINGENNOTA_18-11-2011%20BO%20IPO_def3.pdf
 - INTERBESTUURLIJK PLATTELANDSOVERLEG, *Naar een eigenlijk gebruik van plattelandswegen. Voorbeeldenboek aanpak sluipverkeer, Brussel, 2011, 60p en* <http://www.ipo-online.be/Thema's/Lopendethemas/mobiliteit/Pages/default.aspx>
 - Een nieuwe aanpak voor landelijke wegen: het functietoekenningsplan, VVSG-VLM, 2013, 72 p.: http://www.politeia.be/article.aspx?a_id=EENNIE800M
- Plattelandswegen inrichten rekening houdend met functietoekenning
 - Voorbeelden van ingrepen zie rapport en drie uitgevoerde cases: <http://www.westhoekoverleg.be/nl/themas/landbouwwegen/>

10. COMMUNICATIEVERPLICHTINGEN

Voorbeeld sjablonen van informatie-, werfborden en informatieposters die kunnen aangevuld worden met de correcte logo's en de verplichte logo's vindt u terug op www.vlaanderen.be/pdpo en op de www.west-vlaanderen.be/plattelandbeleid.

10.1 VERPLICHTE COMMUNICATIE: INFORMATIEBORD OF POSTER

10.1.1 Wanneer moet er een informatiebord of poster komen?

Goedgekeurde **totale subsidie**:

Het bord of de poster moet tenminste tijdens de uitvoering van het project omhoog hangen, op een voor het publiek gemakkelijk zichtbare plaats.

10.1.2 Wat moet er op staan?

Op het informatiebord (min. A4 formaat) / informatieposter (min. A3 formaat) en permanent infobord staat minstens het volgende vermeld:

- **Beschrijving van het project**
- Vermelding “**met steun van ELFPO**”
- Nodige **logo's en slogans** (zoals hieronder afgebeeld):
 - Het logo van Europa
 - Het embleem van de Vlaamse overheid met de ELFPO slogan
 - Het logo van de VLM (op te vragen bij VLM: sigrid.verhaeghe@vlm.be)
 - Het logo van de betrokken provincie
- De beschrijving van het project en de nodige **logo's beslaan samen ten minste 25% van het oppervlak** van het (permanent) informatiebord of informatieposter.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

10.1.3 Sanctieregeling bij het niet plaatsen of fouten op het informatiebord/poster.

1. Indien het **informatiebord/poster PDPO-steun krijgt**:
 - **geen vergoeding** van het communicatiemateriaal in het geval van **geen publicatie van de logo's en slagzin**;
 - **gedeeltelijke vergoeding van 25%** van het communicatiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van provinciaal, Vlaams en/of Europees logo** (d.w.z. 25% van de projectkost komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschrapt);
 - **gedeeltelijke vergoeding van 75%** van het communicatiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van slagzin** (d.w.z. 75% van de projectkost komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschrapt);
2. Indien het **informatiebord/poster geen PDPO-steun krijgt**:
 - **betaling met max. 3 maanden opschorten** (toepassing van art.36 van verordening 640/2014). De 3 maanden beginnen te lopen vanaf constatering sanctie. Gezien de doorlooptijd tussen constatering en versturen van de brief, opteert men liefst voor 3 maanden vanaf versturen brief;
 - indien na 3 maand nog altijd **niets gecommuniceerd**: **reductie van 5%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een minimumbedrag van 500 euro);
 - indien na 3 maand **wél gecommuniceerd, maar niet volgens de regels**: **reductie van 1%** van de goedgekeurde subsidie (met een minimumbedrag van 100 euro);
3. Indien er **geen informatiebord/poster** staat:
 - **betaling met max. 3 maanden opschorten** (toepassing van art.36 van verordening 640/2014). De 3 maanden beginnen te lopen vanaf constatering sanctie. Gezien de doorlooptijd tussen constatering en versturen van de brief, opteert men liefst voor 3 maanden vanaf versturen brief.

- indien na 3 maand nog altijd **niets gecommuniceerd**: **reductie van 5%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een minimumbedrag van 500 euro)

10.2 ANDER PROMOTIEMATERIAAL

10.2.1 Wat valt onder promotiemateriaal?

Alle publicaties zoals kaarten, brochures, artikels, websites, uitnodigingen, flyers, infoborden, ... over het project, die bedoelt zijn om het grote publiek in te lichten over het project en die gedrukt of geplaatst worden, zijn promotiemateriaal. Ook het promotiemateriaal dat gemaakt wordt in het kader van het project en waarvan **de kosten niet worden ingediend** moet **voldoen aan de communicatieverplichting**.

Kosten die niet voldoen aan de communicatieverplichting worden niet gesubsidieerd. Als het druktechnisch onmogelijk is om die verplichtingen na te komen, geldt er een vrijstelling, die wordt expliciet aangevraagd aan de beheersdienst (VLM).

Websites moeten voldoen aan volgende communicatieregels:

- **Beschrijving van het project** met inbegrip van de doelstellingen en resultaten
- Vermelding **“met steun van ELFPO”**
- Nodige **logo's en slogans**

Als er een aparte projectwebsite voor het project gemaakt wordt, moeten de communicatieregels toegepast worden op de homepage van de projectwebsite. Als er voor het project een aparte pagina gemaakt wordt op een bestaande site (zoals de website van de organisatie van de promotor) moeten de communicatieregels op die pagina toegepast worden.

10.2.2 Communicatieverplichting van het promotiemateriaal.

Bij **alle publicaties en promotiemateriaal** over het project, die gedrukt of geplaatst worden, **moeten de logo's van Europa, de Vlaamse overheid, de provincie en de slagzin 'Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland'** vermeld worden.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

10.2.3 Sanctieregeling bij communicatiefouten

1. Als het **promotiemateriaal/website PDPO-steun** krijgt:
 - **geen vergoeding** van het promotiemateriaal in het geval van **geen publicatie van de logo's en slagzin**;
 - **gedeeltelijke vergoeding van 25%** van het promotiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van provinciaal, Vlaams en/of Europees logo** (d.w.z. 25% van de projectkost komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschrapt)

- 2.

Logo's en/of slagzin ontbreken of zijn foutief, de plakkaat/poster/ het werfbord is te klein. Meerdere fouten hoeven niet tot een cumulatieve sanctie te leiden (dus als 2 zaken ontbreken, wordt het sanctiepercentage van 1% subsidie toegepast of wordt er 75% geschrapt bij de ingebrachte kost)

11. WAT NA AFLOOP VAN HET PROJECT?

- Na de realisatie van **investeringsprojecten** moet het project **gedurende vijf jaar in stand gehouden worden** zonder bestemmingswijzigingen:
 - Die termijn gaat in **vanaf de laatste uitbetaling** van de laatste schijf van de subsidie van het project.
 - Bij de niet-naleving van die termijn worden de volgende regressieve sancties genomen:
 - bij een bestemmingswijziging binnen één jaar na de laatste uitbetaling wordt 100% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen twee jaar na de laatste uitbetaling wordt 80% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen drie jaar na de laatste uitbetaling wordt 60% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vier jaar na de laatste uitbetaling wordt 40% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vijf jaar na de laatste uitbetaling wordt 20% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd.
- De promotor houdt ten minste vijf jaar **na de laatste uitbetaling alle documenten en bewijsstukken bij**.
- **Voor investeringsprojecten** die meer dan **100.000 euro** krijgen, blijft het **permanent bord tot 5 jaar na de laatste uitbetaling staan**.

12. STAATSTEUN

Wanneer wordt de subsidie als staatsteun beschouwd?³

1. De steun wordt door de overheid verleend of met **overheidsmiddelen** bekostigd.
2. Er is sprake van een **onderneming** (elke eenheid die een economische activiteit uitoefent, waarbij onder economische activiteit wordt verstaan 'iedere activiteit die bestaat uit het aanbieden van goederen en diensten op een markt').
3. De organisatie ontvangt een economisch **voordeel** dat zij bij normaal economisch handelen niet gekregen zou hebben.
4. Er is sprake van **selectiviteit** van de steunmaatregel (begunstiging van bepaalde sectoren, bepaalde (types van) ondernemingen en/of van bepaalde regio's).
5. De steunmaatregel **vervalst de mededinging** of dreigt dit te doen **en heeft invloed op de handel** tussen lidstaten.

Er is sprake van staatssteun in het kader van de ingediende projectaanvraag als alle 5 criteria van toepassing zijn. Zodra één van de criteria 'niet van toepassing is, is er geen sprake van staatssteun.

Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB)

Er zijn activiteiten die economisch van aard zijn, waar een **publiek belang** mee is gemoeid, en die **door de markt niet of in onvoldoende mate worden voorzien**⁴. Het gaat dan om diensten die zakelijk gezien niet rendabel zijn en alleen in het economische verkeer worden verricht als de overheid deze financieel ondersteunt. **Als de overheid een organisatie, die een dergelijke dienst aanbiedt specifieke verplichtingen oplegt en daarvoor financiële ondersteuning tegenover plaatst zodat de dienst op de door de overheid gewenste wijze wordt uitgevoerd, is sprake van een Dienst van Algemeen Economisch belang oftewel een DAEB.**

De dienst is van algemeen economisch belang indiende volgende 4 criteria van toepassing zijn, die het Europees Hof van Justitie in zijn Altmark-arrest heeft bepaald:

1. De promotor moet formeel belast zijn met **de uitvoering van een openbare dienst**⁵. Deze openbare dienst moet duidelijk worden omschreven.
2. De **parameters** op basis waarvan deze organisatie wordt **vergoed** (= compensatie), dienen vooraf en **transparant** te worden vastgesteld.
3. Deze **compensatie** mag **niet hoger** zijn dan nodig om de **kosten van deze openbare dienstverplichting**, rekening houdend met de opbrengsten en een redelijke winst, geheel of gedeeltelijk te dekken.
4. **De keuze voor de onderneming** wordt gemaakt in het kader van **een openbare aanbesteding**, waarbij de kandidaat kan worden geselecteerd die de diensten tegen de laagste kosten voor de gemeenschap kan leveren. Indien geen sprake is van een dergelijke aanbesteding moet het bedrag van de compensatie worden vastgesteld aan de hand van de

³ Europese Staatssteunregelgeving is gebaseerd op artikel 107 van het EU-verdrag:

"Behoudens de afwijkingen waarin de Verdragen voorzien, zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de interne markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt."

⁴ Ter verduidelijking: dat de markt deze niet voorziet, doet geen afbreuk aan het economische karakter van de activiteiten. Het volstaat immers dat deze activiteit door de markt kan worden opgenomen.

⁵ Een dergelijke formele aanwijzing kan niet door het Interreg-programma gebeuren.

kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming - die zodanig met (productie-) middelen is uitgerust dat zij aan de vereisten van de openbare dienst kan voldoen - zou hebben gemaakt. Daarbij moet rekening worden gehouden met de opbrengsten en met een redelijke winst uit de uitoefening van haar verplichtingen.

Indien er wordt voldaan aan deze criteria is er geen sprake van voordeel.

Staatsteun en wat nu?

Als er aan de voorwaarden voor staatssteun is voldaan, kan er in principe niet worden overgegaan tot de toekenning van subsidies aan het betrokken project.

Er zijn echter een aantal mogelijkheden waarbij, zelfs indien er is voldaan aan het begrip staatssteun, toch nog kan worden overgegaan tot de toekenning ervan.

We overlopen daarom de volgende pistes:

1. De-minimis
2. Individuele aanmelding bij de Europese Commissie

Het door de Vlaamse overheid voorziene steunbedrag vormt 'de minimis' steun, zoals bepaald in de zogenaamde 'de minimisverordening' nr. 1407/2013.

Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad⁶ kent aan de Europese Commissie namelijk de bevoegdheid toe om bij verordening een drempel vast te stellen waaronder steunmaatregelen worden geacht niet aan de criteria van artikel 107, lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de EU te voldoen. Derhalve hoeven de steunmaatregelen niet te worden aangemeld conform het bepaalde in artikel 108, lid 1, van dat Verdrag.

Bovenvermelde 'de minimisverordening' stelt een aantal voorwaarden vast voor de toepassing van 'de minimis'. De Europese Commissie ziet erop toe dat deze worden nageleefd. Eén van de voorwaarden is **dat het totale bedrag van de-minimissteun die is verleend aan één onderneming niet hoger mag zijn dan een bepaald bedrag over een periode van drie jaar**. Dit plafond is voor de horizontale de minimis vastgesteld op **200.000 euro**. **Het is van toepassing** ongeacht de vorm van de steun, **ongeacht de overheidsinstantie** van wie deze 'de minimis' steun wordt verkregen en ongeacht het daarmee beoogde. Alle 'de minimis' steun uit de referentieperiode dient opgeteld te worden.

Voor landbouwers zijn er andere plafondbedragen geldig. Voor de **primaire productie** is dit plafond vastgelegd op max. **€15.000 per periode van drie belastingjaren per onderneming**. Dit plafond is de som van alle steun die een landbouwer onder de minimis ontvangt over drie jaar, dus niet het plafond per maatregel of per subsidiërende instantie. **Voor verwerking en afzet van landbouwproducten mag een landbouwbedrijf max. €200.000 per periode van drie belastingjaren** aan de minimis steun ontvangen.

De projectpromotoren van wie vermoed wordt dat ze onder de minimis-regeling vallen, zullen met een verklaring op eer moeten bevestigen dat ze door de toekenning van beoogde de minimissteun het plafond van de onderneming niet overschrijden. Indien alle steun dit plafond van €200.000 over 3 belastingjaren wel overschrijdt, kan het volledige bedrag 'de minimis' steun worden

⁶ VERORDENING (EU) Nr. 1407/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PB L 352/1 van 24.12.2013).

teruggevorderd, inclusief het gedeelte van de steun dat het plafond niet overschrijdt. **De beheersdienst (VLM) zal de desbetreffende promotoren binnen de looptijd van het project aanschrijven om de verklaring op eer te verkrijgen.**

Wanneer de-minimisregels niet kunnen worden aangewend, laten de Europese staatssteunregels nog de optie van een individuele aanmelding van de geplande steun open. In deze procedure oordeelt de Europese Commissie zelf of de gevraagde staatssteun al dan niet in overeenstemming is met de werking van de interne markt.

Voor projecten in het kader van PDPO III is dit in theorie mogelijk, maar in de praktijk niet haalbaar. Het betreft immers een langdurig traject (soms zelfs een jaar) dat voor goedkeuring van het project moet worden doorlopen. Daarnaast is ook de kans op een positieve beslissing van de Commissie klein. Het is dus niet de verwachting dat de optie van een individuele aanmelding bij de Europese Commissie zal worden toegepast bij de PDPO III projecten.

13. CONTACT

Provinciaal Plattelandsloket.

Provincie West-Vlaanderen

Koning Leopold III-laan 41

8200 Sint-Andries

Contactpersoon: Kristof Verhoest of Nele Zwaenepoel

Tel: 050 40 35 47 of 050 40 33 92

E-mail: plattelandsloket@west-vlaanderen.be

Website: www.west-vlaanderen.be/plattelandsbeleid